

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-67-26

Druk nr 2581
Warszawa, 13 maja 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorzycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, wierzby do wyplatania, traw nasiennych lub roślin zielarskich, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne, przy czym upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru – także od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę, lub”;

b) w ust. 3 w:

- pkt 9 wyrazy „oraz bobowatych drobnonasiennych” zastępuje się wyrazami „, , bobowatych drobnonasiennych oraz traw nasiennych”;
- pkt 10 po wyrazie „roślin zielarskich” dodaje się wyrazy „, , wierzby do wyplatania, lnu oraz konopi włóknistych”;

2) w art. 4 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Umowy ubezpieczenia są zawierane z producentami rolnymi, którzy nie są przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108

Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.¹⁾) oraz na których nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500).”;

3) w art. 5:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku ubezpieczenia upraw albo zwierząt od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka, o których mowa odpowiednio w art. 3 ust. 1 pkt 1 albo 2, dopłaty wynoszą:

1) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia:

- a) upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, wierzby do wyplatania, traw nasiennych lub roślin zielarskich, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia upraw od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, nie przekraczają 15 % sumy ubezpieczenia,
- b) upraw tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia upraw od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, nie przekraczają 25 % sumy ubezpieczenia;

2) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia zwierząt od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka, o których mowa w tym przepisie, nie przekraczają 0,5 % sumy ubezpieczenia.”,

b) uchyla się ust. 4,

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 89 z 16.03.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 270 z 29.07.2021, str. 39, Dz. Urz. UE L 119 z 05.05.2023, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 167 z 30.06.2023, str. 167.

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia upraw od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka przekroczą stawki taryfowe ubezpieczenia określone w ust. 2 pkt 1, dopłaty przysługują w wysokości:

- 1) do 65 % składki – w przypadku gdy suma stawek taryfowych ubezpieczenia od rodzajów ryzyka objętych ubezpieczeniem, z wyłączeniem stawek taryfowych ubezpieczenia od ryzyka ujemnych skutków przezimowania i suszy, nie przekroczy odpowiednio 15 % i 25 % sumy ubezpieczenia;
- 2) do 65 % tej części składki, która została ustalona z uwzględnieniem stawek taryfowych ubezpieczenia nieprzekraczających odpowiednio 15 % i 25 % sumy ubezpieczenia – w przypadku gdy suma stawek taryfowych ubezpieczenia od rodzajów ryzyka objętych ubezpieczeniem, z wyłączeniem stawek taryfowych ubezpieczenia od ryzyka ujemnych skutków przezimowania i suszy, przekroczy odpowiednio 15 % i 25 % sumy ubezpieczenia.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia zwierząt od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka przekroczą stawki taryfowe ubezpieczenia określone w ust. 2 pkt 2, dopłaty przysługują w wysokości do 65 % składki wynoszącej 0,5 % sumy ubezpieczenia.”,

e) uchyla się ust. 6–7b,

f) ust. 7c otrzymuje brzmienie:

„7c. W przypadku umów ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek zawieranych za pośrednictwem dystrybutora ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2026 r. poz. 12) innego niż zakład ubezpieczeń dopłaty przysługują w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1 lit. b, jeżeli wynagrodzenie tego dystrybutora ubezpieczeń wynosi nie więcej niż 3 % składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw, a jeżeli to wynagrodzenie wynosi więcej niż 3 % składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw – wysokość dopłaty jest pomniejszana o różnicę między wysokością tego wynagrodzenia a równowartością 3 % tej składki.”,

g) uchyla się ust. 8;

- 4) w art. 6:
- a) uchyla się ust. 2,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Odszkodowanie za szkody jest pomniejszone niemniej niż o 10 % i nie więcej niż o 35 % sumy ubezpieczenia, w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia.”;
- 5) w art. 9:
- a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Zakłady ubezpieczeń, które zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat, przechowują umowy ubezpieczenia zawarte z producentami rolnymi oraz dokumenty związane z tymi umowami przez 10 lat od dnia zawarcia przez dany zakład ubezpieczeń ostatniej umowy ubezpieczenia z danym producentem rolnym.”,
 - b) w ust. 6 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) wymóg przechowywania przez zakład ubezpieczeń umów ubezpieczenia oraz dokumentów związanych z tymi umowami przez 10 lat od dnia zawarcia przez ten zakład ubezpieczeń ostatniej umowy ubezpieczenia z danym producentem rolnym.”;
- 6) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:
„Art. 9a. Zakłady ubezpieczeń, które zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat, realizują obowiązki podmiotu udzielającego pomocy w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej w zakresie sporządzania i przedstawiania sprawozdań zgodnie z art. 32a ust. 1–3 tej ustawy oraz przekazywania informacji na żądanie zgodnie z art. 33 ust. 1 tej ustawy.”.

Art. 2. Zakłady ubezpieczeń, z którymi minister właściwy do spraw rolnictwa zawarł na 2026 r. umowy w sprawie dopłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przedstawią ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa zaktualizowane oferty z warunkami ubezpieczenia upraw i zwierząt w zakresie, o którym mowa w art. 9 ust. 4 pkt 4–7 i 10 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. W terminie do dnia 31 lipca 2026 r. minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia na rok 2026 dla upraw wierzby do

wypłatania i traw nasiennych, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych, a także uwzględniając możliwości budżetu państwa.

Art. 4. W 2026 r. dopłata do składki z tytułu ubezpieczenia upraw wierzby do wypłatania i traw nasiennych wynosi 65 % składki do 1 ha uprawy.

Art. 5. Sprawozdania, o których mowa w art. 32a ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500), za okres od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 1 września 2026 r. zakłady ubezpieczeń przekazują ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa do dnia 31 grudnia 2026 r.

Art. 6. Przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 9 i 10, art. 5 ust. 2 i 5 oraz art. 6 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 5 ust. 5a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zmiany programu pomocy, który dotyczy dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja).

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1, 3, 4 i 6 oraz art. 6, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2026 r.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251), zwanej dalej „ustawą”, ma na celu:

- 1) dodanie wierzby do wyplatania oraz traw nasiennych do katalogu upraw, do których mogą być stosowane dopłaty do składek ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne;
- 2) uproszczenie dostępu do dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 3) poprawę jasności i spójności przepisów poprzez wprowadzenie przepisów porządkowych.

Zmiany zaproponowane w ustawie są odpowiedzią na wnioski zgłaszane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z trudnościami w dostępie do preferencyjnego ubezpieczenia upraw rolnych.

Obecnie zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy dopłaty wynoszą, w przypadku ubezpieczenia upraw albo zwierząt od wszystkich rodzajów ryzyka, o których mowa odpowiednio w art. 3 ust. 1 pkt 1 albo 2:

- 1) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorzycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych lub roślin zielarskich, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od wszystkich rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, nie przekraczają 9 % sumy ubezpieczenia, a w przypadku:
 - a) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy V – nie przekraczają 12 % sumy ubezpieczenia tych upraw,
 - b) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy VI – nie przekraczają 15 % sumy ubezpieczenia tych upraw;
- 2) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od

ubezpieczenia upraw od wszystkich rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, nie przekraczają 20 % sumy ubezpieczenia, a w przypadku:

- a) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy V – nie przekraczają 22 % sumy ubezpieczenia tych upraw,
 - b) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy VI – nie przekraczają 25 % sumy ubezpieczenia tych upraw;
- 3) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia zwierząt od wszystkich rodzajów ryzyka, o których mowa w tym przepisie, nie przekraczają 0,5 % sumy ubezpieczenia.

Jednocześnie faktyczne objęcie ochroną ubezpieczeniową upraw wprowadzonych ustawą z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz. 1836), tj.: słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, bobowatych drobnonasiennych i roślin zielarskich, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę wymaga wyznaczenia progów KBW określających suszę dla ww. upraw, a następnie nowelizacji rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych roślin uprawnych i gleb (Dz. U. poz. 739), oznaczających wystąpienie suszy.

W związku z powyższym w projekcie wprowadzono przepis, że dopłaty do ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę dotyczą upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi. Natomiast dopłaty do ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne dotyczą wszystkich upraw.

Ponadto zaproponowano, aby 65 % dopłaty do składki z tytułu ubezpieczenia upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku i rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, wierzby do wyplatania, traw nasiennych lub roślin zielarskich były stosowane, pod warunkiem że określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od jednego rodzaju ryzyka

albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka nie przekraczają 15 % sumy ubezpieczenia bez względu na klasę gleby. Przy ubezpieczaniu tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek 65 % dopłaty do składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw będzie stosowane, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia tych upraw od jednego rodzaju ryzyka albo łącznie od kilku rodzajów ryzyka nie przekraczają 25 % sumy ubezpieczenia bez względu na klasę gleby.

Dopłaty wyniosą 65 % również w przypadku, gdy suma stawek taryfowych ubezpieczanych rodzajów ryzyka przekroczy odpowiednio 15 % lub 25 % sumy ubezpieczenia, ale przekroczenie to spowodowane będzie wyłącznie wysokością stawek taryfowych ubezpieczenia od ryzyka ujemnych skutków przezimowania i suszy.

Dopiero gdy stawki taryfowe ubezpieczanych rodzajów ryzyka, z wyłączeniem stawek taryfowych ubezpieczenia od ryzyka ujemnych skutków przezimowania i suszy, przekroczą odpowiednio 15 % i 25 % sumy ubezpieczenia, dopłaty zostaną pomniejszone i wyniosą 65 % odpowiednio do 15 % lub 25 % sumy ubezpieczenia.

W przypadku ubezpieczenia zwierząt wprowadzono dopłatę w wysokości 65 % do 0,5 % sumy ubezpieczenia w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt. Obecnie w takim przypadku dopłaty nie przysługiwały.

Konsekwencją wprowadzenia powyższych zmian jest zmiana w art. 5 ust. 7c i uchylenie w art. 5 ust. 6, który dopuszczał stosowanie przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych wyższych niż określone w art. 3 ust. 1 pkt 1 albo 2, oraz uchylenie w art. 5 ust. 7–7b, określających sposób liczenia wysokości dopłat w przypadku przekroczenia określonych stawek taryfowych dla poszczególnych klas użytków rolnych. Powyższe kwestie regulują przepisy zmienionego ust. 5 i nowo wprowadzonego ust. 5a. Uchylony został także ust. 8 dotyczący składania przez producenta rolnego oświadczenia o klasie użytków rolnych, na których uprawy mają największą powierzchnię, ponieważ po zmianie wysokość dopłat nie jest uzależniona od klasy użytków rolnych.

Ponadto ubezpieczeniu podlega plon główny roślin. W związku z wprowadzeniem nowych upraw w art. 3 ust. 3 określono plon główny dla wierzby do wyplatania – części użytkowane gospodarczo i traw nasiennych – nasiona. Dodatkowo rozszerzono plon główny lnu i konopi włóknistych o części użytkowane gospodarczo.

Uproszczenie systemu realizacji dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zapewnią przepisy zmienionego art. 6 wprowadzającego franszyzę redukcyjną w miejsce obecnie stosowanej franszyzy integralnej, powodującej ubezpieczenie i likwidację niewielkich szkód niemających istotnego znaczenia dla gospodarstw rolnych.

Ponadto w art. 4 dodaje się przepis dotyczący wymogu, aby zakłady ubezpieczeń zawierały umowy z producentami rolnymi, którzy nie są w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) oraz nie zalegają ze zwrotem pomocy wynikającym z decyzji Komisji Europejskiej uznającej pomoc za niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym.

Realizacja wymogu wynikającego z proponowanego przepisu (art. 4 ust. 2a), zgodnie z którym zakłady ubezpieczeń będą zawierały umowy z producentami rolnymi, którzy nie są w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz nie zalegają ze zwrotem pomocy wynikającym z decyzji Komisji Europejskiej uznającej pomoc za niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym, będzie możliwa na podstawie art. 31b ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500). Zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej minister właściwy do spraw rolnictwa w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie ogłasza niezwłocznie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej m.in. informacje o wydaniu przez Komisję Europejską negatywnej decyzji o udzielanej pomocy oraz informację o decyzji, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta, jak również informację o dokonaniu zwrotu pomocy publicznej przez beneficjenta pomocy.

Przedstawiając powyższe, zauważa się, że w zakresie pomocy w rolnictwie i rybołówstwie nie zostały wydane decyzje nakazujące zwrot pomocy, natomiast decyzje nakazujące zwrot pomocy w pozostałych sektorach zostały opublikowane na ogólnodostępnej stronie https://archiwum.uokik.gov.pl/informacje_o_decyzjach_komisji_europejskiej.php#faq3274

Większość podmiotów weryfikuje sytuację finansową podmiotów na podstawie ich oświadczeń. Ponadto zakłady ubezpieczeń nie zawierają umów ubezpieczenia z podmiotami w

stanie upadłości lub w restrukturyzacji – tj. z podmiotami, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. W przypadku konieczności dodatkowej weryfikacji sytuacji finansowej danego klienta zakład ubezpieczeń ma możliwość sprawdzenia w trybie roboczym dodatkowych danych dotyczących danego beneficjenta w ogólnodostępnych systemach takie jak: KRS, Biuro Informacji Kredytowej, Rejestr Upadłości, Krajowy Rejestr Zadłużonych.

W art. 9 po ust. 5 dodaje się ust. 5a, zgodnie z którym w przypadku zawarcia z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat, zakład ubezpieczeń przechowuje umowy ubezpieczenia zawarte z producentami rolnymi oraz dokumenty związane z tymi umowami przez 10 lat od dnia zawarcia przez ten zakład ubezpieczeń ostatniej umowy ubezpieczenia z danym producentem rolnym. W konsekwencji dodaje się pkt 9 w art. 9 ust. 6, zgodnie z którym w umowach w sprawie dopłat określa się wymóg przechowywania przez zakład ubezpieczeń umów ubezpieczenia oraz dokumentów związanych z tymi umowami przez 10 lat od dnia zawarcia przez ten zakład ubezpieczeń ostatniej umowy ubezpieczenia z danym producentem rolnym. Wymóg ten wynika z decyzji Komisji Europejskiej z dnia 16 maja 2023 r. dotyczącej dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego refinansowania odszkodowań należnych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja), zgodnie z którą informacje po podjęciu decyzji o przyznaniu pomocy będą przechowywane przez co najmniej 10 lat i dostępne publicznie bez ograniczeń.

Dodaje się również art. 9a, zgodnie z którym zakłady ubezpieczeń, które zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat, realizują obowiązki podmiotu udzielającego pomocy w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej w zakresie sporządzania i przedstawiania sprawozdań zgodnie z art. 32a ust. 1–3 tej ustawy i przekazywania informacji na żądanie zgodnie z art. 33 tej ustawy.

Zmiana w tym zakresie doprecyzowuje, że podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Sprawozdania zawierają w szczególności informacje o beneficjentach pomocy oraz o rodzajach, formach, wielkości i przeznaczeniu udzielonej pomocy. Ponadto podmioty udzielające pomocy są obowiązane do przekazywania, na żądanie m.in. ministra właściwego do spraw rolnictwa, informacji dotyczących udzielonej pomocy publicznej, w zakresie i terminie wskazanym w żądaniu. Proponuje się określenie

wejsia w życie tego przepisu na dzień 1 września 2026 r. z uwagi na czas potrzebny zakładom ubezpieczeń na dostosowanie systemów informatycznych do wymogów sporządzania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie. W związku z powyższym proponuje się dodanie przepisu przejściowego, który pozwoli na przekazanie do dnia 31 grudnia 2026 r. ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa przez zakłady ubezpieczeń sprawozdań, o których mowa w art. 32a ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, za okres od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 1 września 2026 r.

Ponadto zaproponowano, że zakłady ubezpieczeń, z którymi minister właściwy do spraw rolnictwa zawarł na 2026 r. umowy w sprawie dopłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, przedstawią ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa zaktualizowane oferty z warunkami ubezpieczenia upraw i zwierząt w zakresie, o którym mowa w art. 9 ust. 4 pkt 4–7 i 10 ustawy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Zgodnie z art. 5 ust. 10 ustawy Rada Ministrów określa corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłat na rok następny, mając na względzie powierzchnię upraw i liczbę zwierząt przewidzianą do objęcia ubezpieczeniem przez zakłady ubezpieczeń w następnym roku, a także założenia do ustawy budżetowej na kolejny rok. Mając na względzie proponowany termin wejścia w życie projektowanej ustawy, niezbędne jest wprowadzenie przepisu przejściowego określającego w 2026 r. wysokość dopłat do składki z tytułu ubezpieczenia dla dodawanych w projekcie ustawy nowych upraw rolnych, tj. wierzby do wyplatania oraz traw nasiennych. Wysokość tych dopłat określono w art. 4 projektu ustawy na 65 % składki do 1 ha ww. upraw.

W przepisie przejściowym konieczne jest także określenie terminu, w którym minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia obowiązujące w 2026 r. dla upraw rolnych dodanych w projekcie ustawy, tj. wierzby do wyplatania oraz traw nasiennych. Zaproponowano, aby to rozporządzenie zostało wydane w terminie do dnia 31 lipca 2026 r.

Przewidziane rozwiązania są korzystne dla producentów rolnych.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1, 3, 4 i 6 oraz art. 6, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2026 r. Wprowadzenie proponowanych przepisów wymagać będzie dokonania zmian po stronie zakładów ubezpieczeń, w szczególności zmiany ogólnych warunków ubezpieczenia

oraz systemów informatycznych. Ponadto zasadne jest wprowadzenie przepisów dotyczących zasad ubezpieczania upraw oraz rozszerzenia katalogu upraw od początku cyklu uprawy roślin. Pozwoli to na uniknięcie ryzyka wynikającego z jednoczesnego funkcjonowania umów ubezpieczenia zawartych na różnych zasadach wynikających ze zmiany przepisów w trakcie roku.

Zmiana zaproponowana w projektowanej ustawie zostanie zgłoszona do notyfikacji w Komisji Europejskiej w celu zmiany programu pomocy nr SA.107026(2023/N). Przepisy projektowanej ustawy będzie można stosować od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zmiany ww. programu pomocy dotyczącego dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja). Nie przewiduje się, aby Komisja Europejska wydała decyzję przed dniem wejścia w życie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 9 i 10, art. 5 ust. 2 i 5 oraz art. 6 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 5 ust. 5a, tj. przed dniem 1 września 2026 r.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy proces legislacyjny”.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność dużych przedsiębiorców. Projekt ustawy zostanie notyfikowany w Komisji Europejskiej jako zmiana programu pomocy SA. 107026(2023/N) ze zmianą zawartą w SA. 116586(2024/N).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy został uwzględniony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów na 2026 r. pod numerem UD392.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stefan Krajewski – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Gawlik-Pliszka – zastępca dyrektora Departamentu Budżetu, tel. 22 623 16 64, adres e-mail: Beata.Gawlik-Pliszka@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 02.04.2026 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD392</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251) jest spowodowane:

- 1) zgłoszeniami producentów rolnych o braku traw nasiennych i wierzby do wypłatania w grupie katalogu upraw, do których można zastosować dopłaty z budżetu państwa do składek ubezpieczenia od ryzyk pogodowych;
- 2) zmieniającym się klimatem i występującymi coraz częściej zjawiskami pogodowymi takimi jak: powódź, grad, nawałnice, przymrozki, deszcze nawalne, susza, huragan, ujemne skutki przezimowania;
- 3) potrzebą uproszczenia dostępu do dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz wprowadzenia jednolitego podejścia do obliczania wysokości dopłaty bez względu na klasę gleby;
- 4) potrzebą zwiększenia dostępności ubezpieczeń upraw rolnych na preferencyjnych warunkach;
- 5) potrzebą wyeliminowania wątpliwości dotyczących stosowania przepisów dotyczących pomocy publicznej po przeprowadzonej w 2025 r. przez Komisję Europejską kontroli środka pomocy nr SA.107026 (2025/MX) – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe refinansowanie odszkodowań należnych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja).

Obecnie dopłaty wynoszą:

- 1) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych lub roślin zielarskich, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne, nie przekraczają 9 % sumy ubezpieczenia, a w przypadku:
 - a) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy V – nie przekraczają 12 % sumy ubezpieczenia tych upraw,
 - b) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy VI – nie przekraczają 15 % sumy ubezpieczenia tych upraw;
- 2) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne, nie przekraczają 20 % sumy ubezpieczenia, a w przypadku:
 - a) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy V – nie przekraczają 22 % sumy ubezpieczenia tych upraw,
 - b) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy VI – nie przekraczają 25 % sumy ubezpieczenia tych upraw;
- 3) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia zwierząt od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności, nie przekraczają 0,5 % sumy ubezpieczenia.

Po przekroczeniu ww. stawek taryfowych ubezpieczenia upraw dopłata jest proporcjonalnie zmniejszana. Przy zawieraniu umów ubezpieczenia upraw rolnych lub zwierząt gospodarskich sumy ubezpieczenia producent rolny ustala odrębnie dla każdej uprawy i każdego zwierzęcia gospodarskiego indywidualnie z zakładem ubezpieczeń w umowie ubezpieczenia, z tym że nie mogą one przekroczyć maksymalnych sum ubezpieczenia określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na dany rok.

Przyjęty sposób wyliczania dopłat jest skomplikowany i powoduje, że producenci rolni nie rozumieją dlaczego otrzymali dopłatę wynoszącą mniej niż 65 % składki należnej. W związku z powyższym występuje potrzeba uproszczenia sposobu

określenia dopłaty w zmniejszonej wysokości, tak aby była zrozumiała i nie nakładała na producentów rolnych obowiązku przedkładania oświadczenia o kategorii gleb, na których prowadzone są uprawy zgłoszone do ubezpieczenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ma na celu:

- 1) dodanie traw nasiennych i wierzby do wypłatania do katalogu upraw, do których mogą być stosowane dopłaty do składek ubezpieczenia;
- 2) rozszerzenie plonu głównego lnu i konopi włóknistych o części użytkowane gospodarczo;
- 3) określenie limitu stawek taryfowych, do których mogą być stosowane 65 % dopłaty do składki ubezpieczenia, bez względu na klasę gleby, do wysokości:
 - 25 % (obecnie 20 %, 22 % lub 25 % w zależności od klasy gleby) sumy ubezpieczenia przy ubezpieczeniu tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek,
 - 15 % (obecnie 9 %, 12 % lub 15 % w zależności od klasy gleby) sumy ubezpieczenia przy ubezpieczeniu pozostałych upraw.

Konsekwencją wprowadzenia powyższych zmian jest uchylene ust. 6, 7, 7a i 7b w art. 5 ustawy, określających sposób liczenia wysokości dopłat w przypadku przekroczenia określonych stawek taryfowych dla poszczególnych klas użytków rolnych, oraz ust. 8 dotyczącego konieczności składania przez producenta rolnego oświadczenia o klasie użytków rolnych, na których uprawy mają największą powierzchnię.

Zaproponowana zmiana uniezależnia wysokość dopłat od klasy gleby, na której prowadzone są uprawy. Dzięki temu producent rolny zostaje zwolniony z obowiązku składania oświadczenia w tym zakresie.

Po przekroczeniu ww. stawek taryfowych ubezpieczenia upraw dopłata jest odpowiednio zmniejszana.

- 4) wprowadzenie dopłaty, w przypadku ubezpieczenia zwierząt, w wysokości 65 % do 0,5 % sumy ubezpieczenia w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt. Obecnie w takim przypadku dopłaty nie przysługiwały;
Proponuje się, aby w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt dopłata wynosiła 65 % do 0,5 % sumy ubezpieczenia. Dopłata z budżetu państwa pozostaje na takim samym poziomie jak dotychczas, ponieważ koszt pozostałej części składki ubezpieczenia powyżej 0,5 % sumy ubezpieczenia będzie ponosił producent rolny. Zmiana przepisu daje jedynie możliwość dla zakładów ubezpieczeń ustalenia stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt i stosowania nadal dopłat z budżetu państwa do 0,5 % sumy ubezpieczenia. Zaproponowana zmiana umożliwi otrzymanie dopłaty do ubezpieczanych zwierząt w ustawowo określonej wysokości w przypadku przekroczenia stawki taryfowej określonej w ustawie;
- 5) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej w miejsce obowiązującej franszyzy integralnej, w projekcie proponuje się, aby odszkodowanie było pomniejszane od 10 % do 35 % sumy ubezpieczenia, w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia. Stosownie do wielkości pomniejszenia będzie mogła być pomniejszona stawka ubezpieczenia;
- 6) poprawę jasności i spójności przepisów poprzez wprowadzenie przepisów porządkowych;
- 7) określenie wymogu przechowywania dokumentów przez zakłady ubezpieczeń związanych z umowami ubezpieczenia zawartymi z producentami rolnymi przez okres 10 lat. Okres 10 lat powinien być liczony od terminu udzielenia ostatniej pomocy w ramach programu pomocy dotyczącego dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja);
- 8) wprowadzenie przepisów dotyczących pomocy publicznej wynikających z art. 32a ust. 1–3 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500), w zakresie:
 - zobowiązania podmiotów udzielających pomocy do sporządzania i przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym,
 - zobowiązania podmiotów udzielających pomocy do przekazywania na żądanie ministra właściwego do spraw rolnictwa informacji dotyczących udzielonej pomocy publicznej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Najczęściej stosowanym rozwiązaniem jest obowiązkowe ubezpieczenie od określonych rodzajów ryzyka. Obowiązek może dotyczyć wszystkich gospodarstw rolnych, np. w Grecji w zakresie ubezpieczenia upraw i na Cyprze, lub tylko tych, które chcą korzystać z innych form pomocy państwa, np. z kredytów preferencyjnych (w USA, Indiach, Urugwaju, Izraelu czy Nigerii). Dotacje ze środków publicznych do stawek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich są stosowane poza Polską w kilku krajach europejskich, np. w Portugalii, Austrii, Luksemburgu, we Włoszech, w Hiszpanii, we Francji i w Szwecji.

Na rynku pojawiają się również ubezpieczenia indeksowane (*index insurances*), stosowane także w ubezpieczeniach przychodów, które są oparte o odpowiedni wskaźnik dla danego terytorium (np. gminy) – np. w Austrii.

Wydatki publiczne i liczba rolników, którzy w 2017 r. skorzystali z unijnego programu dopłat (filar II) przy wykupywaniu ubezpieczenia

Państwo członkowskie	Wydatki publiczne (w mln euro)	Liczba rolników ubezpieczonych z wykorzystaniem wsparcia UE	Odsetek gospodarstw rolnych ubezpieczonych z wykorzystaniem wsparcia UE (w procentach)
Francja	100	57 996	19
Węgry	25	15 708	15
Łotwa	5	2300	9
Włochy	110	41 076	8
Holandia	27	2012	4
Portugalia	26	3793	4
Chorwacja	4	1953	2
Litwa	2	402	1
Ogółem UE	299	125 240	3

Uwaga: Belgia, Estonia i Rumunia nie poniosły dotychczas wydatków.

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy, na podstawie danych państw członkowskich przekazanych Komisji oraz danych sieci FADN, marzec 2019 r.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakłady ubezpieczeń	Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działa lub może prowadzić działalność w zakresie ubezpieczeń 8 lub 9 grup zakładów ubezpieczeń, tj. w grupach, które pozwalają na ubezpieczenie rodzajów ryzyka wymienionych w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, 391 podmiotów krajowych i zagranicznych. Jednakże projektowane przepisy w praktyce będą oddziaływały na te zakłady ubezpieczeń, które zawrą z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie stosowania dopłat do składek z tytułu zawarcia z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (w 2026 r. w systemie uczestniczy 9 zakładów ubezpieczeń).	Komisja Nadzoru Finansowego	Zakłady ubezpieczeń, które zawrą umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, będą oferowały producentom rolnym ochronę ubezpieczenia upraw rolnych wchodzących w skład rozszerzonego katalogu upraw.
Producenci rolni	1317 tys. gospodarstw rolnych o pow. powyżej 1 ha użytków rolnych	Powszechny spis rolny 2020 r. – raport z wyników (GUS 2021)	Projektowana ustawa powinna przyczynić się do poprawy konkurencyjności gospodarstw

			rolnych przez ograniczenie ryzyka utraty przez producentów rolnych przychodów na skutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Bezpośrednim efektem będzie zwiększenie ilości hektarów upraw rolnych ubezpieczonych przez producentów rolnych. Producenci rolni uprawiający wierzbę do wyplatania, trawy nasienne, len i konopie włókniste będą mieli możliwość ubezpieczenia tych upraw z dopłatą z budżetu państwa od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich był przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania w 2025 r. pod poprzednim numerem UDER83 z następującymi organizacjami:

1. Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk;
2. Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
3. Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej;
4. Krajowa Izba Gospodarcza;
5. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
6. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
7. Koalicja Żywa Ziemia;
8. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
9. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
10. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
11. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
12. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
13. Polska Federacja Rolna;
14. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
15. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
16. Krajowa Rada Izb Rolniczych;
17. Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”;
18. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
19. Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
20. Krajowa Rada Spółdzielcza;
21. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
22. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
23. Business Centre Club;
24. Konfederacja Lewiatan;
25. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
26. Związek Zawodowy Wsi i rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
27. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
28. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
29. Rada Dialogu Społecznego;
30. Polski Związek Zawodowy Rolników;
31. Polskie Stowarzyszenie Zrównoważonego Rolnictwa i Żywności;
32. Instytut Gospodarki Rolnej;
33. Federacja Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP;
34. Federacja Przedsiębiorców Polskich;
35. Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;

36. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
37. Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
38. Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl;
39. Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców;
40. Związek Polskie Mięso;
41. Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza;
42. Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu;
43. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
44. Związek Rzemiosła Polskiego;
45. Forum Związków Zawodowych;
46. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych;
47. Polska Izba Ubezpieczeń;
48. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
49. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
50. Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych;
51. Związek Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej;
52. Związek Polskich Przetwórców Mleka;
53. Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy;
54. Polski Związek Plantatorów Tytoniu;
55. Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
56. Związek Zawodowy Rolnictwa Polskiego Wolni i Solidarni;
57. Green REV Institute;
58. Związek Zawodowy Rolnictwa „Korona”;
59. Rolnicy Świętokrzyskie;
60. Stowarzyszenie Polska Soja;
61. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy – Nowy Tomyśl;
62. Stowarzyszenie Polskich Plecionkarzy – Golina;
63. Polska Izba Lnu i Konopi

– oraz został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Skrócenie czasu trwania konsultacji publicznych projektu ustawy do 14 dni wynikało z pilnej potrzeby zmiany przepisów. Jednocześnie wprowadzenie zmiany ustawy przyczyni się do uproszczenia procesu ubezpieczeń upraw rolnych, co jest korzystne dla producentów rolnych.

Omówienie zgłoszonych uwag z przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania zawiera raport z konsultacji projektu ustawy.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z stałe z 2026 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [tys. zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Źródła finansowania	<p>Szacuje się, że projekt ustawy nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych. W ustawie budżetowej na rok 2026 na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich została zaplanowana kwota 629 000 tys. zł w ramach części 32 – Rolnictwo, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa. Kwota ta została rozdysponowana na zakłady ubezpieczeń w umowach podpisanych z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z ofertami</p>
---------------------	--

złożonymi przez te zakłady na dany rok. W przypadku gdy wnioskowana przez zakłady ubezpieczeń w ofercie kwota dopłaty przekroczy limit określony w ustawie budżetowej na rok 2026, kwoty w umowach zostaną proporcjonalnie zredukowane do łącznej kwoty dopłat 629 000 tys. zł. Na podstawie zawartych umów zakłady ubezpieczeń składają do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi kwartalne wnioski o dotację na dopłaty do składek z tytułu umów ubezpieczenia zawartych z producentami rolnymi do kwoty limitu określonego w umowie na dany rok. W związku z powyższym kwota udzielonej zakładom ubezpieczeń dotacji na dopłaty do składek ubezpieczeń nie może przekroczyć kwoty określonej w umowie z zakładami ubezpieczeń.

Skutki projektowanych zmian będą pokryte w roku 2026 i w latach następnych w ramach środków MRiRW na dopłaty do ubezpieczeń rolnych. W przypadku ewentualnej potrzeby zwiększenia wydatków na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich środki te zostaną zapewnione z oszczędności w ramach budżetu, którego dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

W 2024 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało Zakładom Ubezpieczeń na dopłaty do ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich kwotę 628 173,11 tys. zł. Na podstawie sprawozdań przesłanych przez Zakłady Ubezpieczeń zostało zawartych z producentami rolnymi 209 250 umów ubezpieczenia upraw rolnych i 813 umów ubezpieczenia zwierząt gospodarskich z dotacją z budżetu państwa na łączną sumę ubezpieczenia 32 921 393 tys. zł. Pozwoliło to ubezpieczyć producentom rolnym 3 813 848 ha upraw rolnych i 20 752 981 szt. zwierząt gospodarskich (w tym 20 541 285 szt. drobiu). Natomiast w 2025 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało Zakładom Ubezpieczeń na dopłaty do ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich kwotę 680 824,53 tys. zł. Na podstawie sprawozdań za 2025 r. przesłanych przez Zakłady Ubezpieczeń zostało zawartych z producentami rolnymi 208 506 umów ubezpieczenia upraw rolnych i 1777 umów ubezpieczenia zwierząt gospodarskich z dotacją z budżetu państwa na łączną sumę ubezpieczenia 37 468 574 tys. zł. Producenci rolni ubezpieczyli 3 944 119 ha upraw rolnych i 50 173 521 szt. zwierząt gospodarskich (w tym 49 943 962 szt. drobiu).

Wykorzystanie środków na dopłaty do upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w latach 2021–2025 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Plan (zł)	Wykorzystanie (zł)
2021	900 000 000	549 505 902
2022	1 245 504 000	760 139 940
2023	920 504 000	628 040 024
2024	920 504 000	628 173 114
2025	920 504 000	680 180 771

Zgodnie z przepisami zmienianej ustawy minister właściwy do spraw rolnictwa zawiera z zakładami ubezpieczeń, które przedstawia ofertę wraz z ogólnymi warunkami i taryfą składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, umowy w sprawie dopłat do stawek ubezpieczenia określające kwoty dotacji na dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na dany rok w ramach środków przewidzianych na ten cel w ustawie budżetowej.

Przewiduje się, że w 2026 r. kwota dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczenia producentów rolnych z tytułu zawarcia przez nich umów ubezpieczenia upraw traw nasiennych i wierzby do wypłatania wyniesie ok. 16,5 mln zł przy ubezpieczeniu powierzchni ok. 175 tys. ha. Szacuje się, że skutki finansowe wynikające z tego tytułu oraz z tytułu projektowanych przepisów dotyczących zmiany stawek taryfowych z tytułu ubezpieczenia upraw nie zwiększą wydatków zaproponowanych w ustawie budżetowej na rok 2026. Skutki projektowanych zmian będą

pokryte w roku 2026 i w latach dalszych w ramach środków MRiRW na dopłaty do ubezpieczeń rolnych.

Szczegółowe szacunkowe dane dotyczące dopłat do składek ubezpieczenia z tytułu upraw traw nasiennych i wierzby do wypłatania przedstawia poniższa tabela sporządzona na podstawie danych m.in. Głównego Urzędu Statystycznego i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Do obliczeń przyjęto 50 % powierzchni upraw, które zostaną objęte dopłatą z budżetu państwa, ponieważ dotychczas powierzchnia ubezpieczonych przez producentów rolnych upraw z dopłatą z budżetu państwa nie przekraczała 50 % gruntów ornych.

Wyszczególnienie	Maksymalny plon z 1 ha	Maksymalna cena (w zł/t)	Maksymalna suma ubezpieczenia na 1 ha upraw	Powierzchnia upraw	50 % powierzchni upraw	Składka ubezpieczenia przy stawce taryfowej 2 %	Skutki dla budżetu państwa przy 65 % dopłatach z budżetu państwa
	(w t)	(w zł)	(w zł)	(w ha)	(w ha)	(w zł)	(w zł)
Wierzba do wypłatania	20	12 000	240 000	6 083,45	3 041,72	14 600 256,00	9 490 166,00
Trawy nasienne	0,7	4 500	3 150	343 777,44	171 888,72	10 828 989,36	7 038 843,00
Razem	-	-	-	349 860,89	174 930,44	-	16 529 009,00

Proponowane zmiany art. 5 mają na celu uproszczenie zasad określania wysokości dopłat do składek na ubezpieczenie upraw rolnych. W zmianie do art. 5 ust. 5 proponowane jest wprowadzenie 2 limitów stawek za ubezpieczenia 15 % i 25 % dla poszczególnych rodzajów upraw, bez względu na klasę bonitacyjną użytków rolnych, na których prowadzona jest uprawa. Zmiana ta umożliwi producentom rolnym uzyskanie maksymalnej 65 % kwoty dotacji do składki, bez względu na klasę gleby, na której prowadzona jest produkcja rolna.

Proponowane zmiany art. 5 mają na celu uproszczenie zasad określania wysokości dopłat do składek za ubezpieczenie upraw rolnych. Wprowadzenie 2 limitów stawek za ubezpieczenia 15 % i 25 % dla poszczególnych rodzajów upraw, bez względu na klasę bonitacyjną użytków rolnych, na których prowadzona jest uprawa umożliwi producentom rolnym uzyskanie maksymalnej 65 % kwoty dotacji do składki, bez względu na klasę gleby, na której prowadzona jest produkcja rolna. Oczekiwanym efektem tych zmian jest zwiększenie powierzchni upraw rolnych ubezpieczonych przez producentów rolnych, które jest trudne do oszacowania. Przy zawieraniu umów ubezpieczenia upraw rolnych lub zwierząt gospodarskich sumy ubezpieczenia producent rolny ustala odrębnie dla każdej uprawy i każdego zwierzęcia gospodarskiego indywidualnie z zakładem ubezpieczeń w umowie ubezpieczenia, w związku z tym stosowane sumy ubezpieczeń są zróżnicowane. Dlatego też nie ma możliwości przedstawienia wyliczeń obrazujących skutki finansowe wprowadzenia powyższych zmian. Również Polska Izba Ubezpieczeń, do której zwrócono się o przedstawienie obliczeń w powyższym zakresie na podstawie danych zakładów ubezpieczeń, nie była w stanie określić tych skutków.

Pozytywny wpływ tych zmian na producentów rolnych ilustruje następujący przykład symulacji składki dla warzyw psiankowatych, dla powiatu proszowickiego, dla klasy gleby nie gorszej niż IV b, ubezpieczenie od gradu, przymrozków wiosennych, deszczu nawalnego i huraganu. Przyjęta przykładowa stawka do wyliczenia składki ubezpieczeniowej: 12,09 %.

Aktualny sposób wyliczania dopłat do ubezpieczeń:

$65 \% \times 9 \% / 12,09 \% = 48,39 \%$ (przy sumie ubezpieczenia równej 100.000 zł rolnik zapłaciłby zatem 6.240 zł, a dopłata wyniosłaby 5.850 zł).

Przykładowy sposób wyliczania dopłat do ubezpieczeń po zmianie ustawy:

Gdy stawka nie przekroczy 25 %, przy dopłacie 65 %, rolnik (przy ww. stawkach ubezpieczeń) zapłaciłby 4.232 zł, natomiast dopłata wyniosłaby 7.858 zł.

Zatem rolnik zapłaciłby mniej o 2.008 zł, co stanowi 32,82 % aktualnie do zapłaty składki.

Powyższe stanowi przykład, który pokazuje, w jaki sposób zmieniłby się sposób wyliczenia składki za ubezpieczenie w przypadku przyjęcia proponowanego zapisu art. 5. Natomiast zgodnie z art. 33 ustawy z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej zakład ubezpieczeń ustala wysokość składek po dokonaniu oceny ryzyka, na podstawie ustalonych indywidualnie przez każdy zakład ubezpieczeń parametrów mających wpływ na wysokość tej składki.

Proponuje się, aby w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt, dopłata wynosiła w wysokości 65 % do 0,5 % sumy ubezpieczenia. Dopłata z budżetu państwa pozostaje na takim samym poziomie jak dotychczas, ponieważ koszt pozostałej części składki ubezpieczenia powyżej 0,5 % sumy ubezpieczenia będzie ponosił producent rolny. Zmiana przepisu daje jedynie możliwość dla zakładów ubezpieczeń ustalenia stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt i stosowania nadal dopłat z budżetu państwa do 0,5 % sumy ubezpieczenia. Ministerstwo nie posiada danych o liczbie polis zawieranych z producentami rolnymi, w których stawki ubezpieczenia zwierząt przekraczają 0,5 % sumy ubezpieczenia. Danych w tym zakresie nie udało się również pozyskać od Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Wprowadzenie franczyzy redukcyjnej w miejsce obowiązującej franczyzy integralnej nie spowoduje dodatkowych skutków dla budżetu państwa. Oczekiwanym skutkiem wprowadzenia zmiany będzie zmniejszenie wysokości składki ubezpieczenia, a tym samym dopłaty z budżetu państwa, co pozwoli na pokrycie ewentualnych skutków związanych z podwyższeniem stawek taryfowych (art. 5 ust. 2).

Jako przykład można wskazać zmianę franczyzy integralnej na poziomie 10 % na franczyzę redukcyjną na poziomie 10 % dla ryzyka przymrozków wiosennych. Ryzyko to wzrasta z roku na rok i rozkłada się różnie w różnych regionach Polski. Jest też zależne od rodzaju uprawy, ale szacunkowo – zmiana franczyzy może spowodować spadek składki od 10 % do 30 %, czego konsekwencją jest zmniejszenie dopłat z budżetu państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						Łącznie (0-10)
		0	1	2	3	5	10	
W ujęciu pieniężnym (w tys. zł) – ceny stałe z 2026 r.	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	
	Zakłady ubezpieczeń – przychody z tytułu składek ubezpieczeń (wraz z dopłatą z budżetu państwa)	0	0	0	0	0	0	
	Gospodarstwa rolne i działy specjalne produkcji rolnej – koszty składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	0	0	0	0	0	0	0

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Stosowanie dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wpłynie na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku Unii Europejskiej. Ponadto z tytułu stosowania z budżetu państwa dopłat do składek ubezpieczenia producenci rolni zapłacą niższe składki ubezpieczenia. Wobec tego przedsiębiorstwa będą miały możliwość zaangażowania zaoszczędzonych w ten sposób środków w rozwój gospodarstw rolnych oraz umożliwi im to wykupienie lepszej ochrony prowadzonej produkcji rolnej od ryzyka wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stosowanie dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wpłynie na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku Unii Europejskiej. Ponadto z tytułu stosowania z budżetu państwa dopłat do składek ubezpieczenia producenci rolni zapłacą niższe składki ubezpieczenia. Wobec tego przedsiębiorstwa będą miały możliwość zaangażowania zaoszczędzonych w ten sposób środków w rozwój gospodarstw rolnych oraz umożliwi im to wykupienie lepszej ochrony prowadzonej produkcji rolnej od ryzyka wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	Zakłady ubezpieczeń	Stosowanie dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw traw nasiennych i wierzby do wypłatania wpłynie na rozszerzenie zakresu działalności zakładów ubezpieczeń.
	Producenci rolni	Ograniczenie barier w dostępie do dopłat przy ubezpieczaniu upraw rolnych umożliwi producentom rolnym zwiększenie powierzchni ubezpieczanych sadów i plantacji. Stosowanie dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wpłynie na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku Unii Europejskiej.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Poza powyżej wskazanym oddziaływaniem wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało również wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych i osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: projektowana ustawa ułatwi producentom rolnym zawieranie umów ubezpieczenia, w tym ograniczy dokumenty niezbędne do zawarcia umowy, powinna również wpłynąć na uproszczenie procedury zawierania umów ubezpieczenia po stronie ubezpieczycieli.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy, jednakże umożliwienie ubezpieczenia traw nasiennych i wierzby do wypłatania zapewni uzyskanie odszkodowań umożliwiających kontynuowanie produkcji w gospodarstwach rolnych poszkodowanych w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.		

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: rolnictwo	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy wpłynie na zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych, a tym samym na zwiększenie dostępności do środków na wznowienie produkcji rolnej w przypadku szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne. W konsekwencji wpłynie na możliwość zapewnienia dochodów z prowadzonej działalności rolniczej.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zmiany zostaną włączone do oferty zakładów ubezpieczeń w zakresie ubezpieczenia upraw rolnych. Do Komisji Europejskiej zostanie zgłoszona zmiana do notyfikowanego programu pomocy nr SA.107026(2023/N). Przepisy zmienianej ustawy będzie można stosować od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zmiany programu pomocy dotyczącego dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja).		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Zakłada się, że wprowadzenie proponowanych zmian wpłynie na zwiększenie powierzchni ubezpieczonych upraw rolnych w 2026 r. i w latach następnych. Powyższe przyjęto, wychodząc z założenia, że zaproponowane w projekcie ustawy zmiany spowodują wzrost zainteresowania producentów rolnych zawarciem umów ubezpieczenia upraw rolnych przez możliwość ubezpieczenia traw nasiennych i wierzby do wyplatania. W celu monitorowania realizacji zadania zastosowany będzie miernik – „powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (%)”, który zakłady ubezpieczeń sprawozdają co pół roku.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

**Raport z konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw
rolnych i zwierząt gospodarskich
(§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)**

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania:

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania do następujących organizacji społecznych i instytucji samorządu gospodarczego:

- 1) Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk;
- 2) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 3) Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej;
- 4) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 5) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 6) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 7) Koalicja Żywa Ziemia;
- 8) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 9) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 10) Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 11) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
- 12) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 13) Polska Federacja Rolna;
- 14) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 15) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 16) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 17) Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”;
- 18) Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
- 19) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 20) Krajowa Rada Spółdzielcza;
- 21) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 22) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
- 23) Business Centre Club;
- 24) Konfederacja Lewiatan;
- 25) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
- 26) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 27) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 28) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 29) Rada Dialogu Społecznego;
- 30) Polski Związek Zawodowy Rolników;
- 31) Polskie Stowarzyszenie Zrównoważonego Rolnictwa i Żywności;
- 32) Instytut Gospodarki Rolnej;
- 33) Federacja Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP;
- 34) Federacja Przedsiębiorców Polskich;

- 35) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;
- 36) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
- 37) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS”;
- 38) Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl;
- 39) Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców;
- 40) Związek Polskie Mięso;
- 41) Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza;
- 42) Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu;
- 43) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 44) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 45) Forum Związków Zawodowych;
- 46) Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych;
- 47) Polska Izba Ubezpieczeń;
- 48) Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
- 49) Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
- 50) Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych;
- 51) Związek Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej;
- 52) Związek Polskich Przetwórców Mleka;
- 53) Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy;
- 54) Polski Związek Plantatorów Tytoniu;
- 55) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 56) Związek Zawodowy Rolnictwa Polskiego Wolni i Solidarni;
- 57) Green REV Institute;
- 58) Związek Zawodowy Rolnictwa „Korona”;
- 59) Rolnicy Świętokrzyskie;
- 60) Stowarzyszenie Polska Soja;
- 61) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy – Nowy Tomyśl;
- 62) Stowarzyszenie Polskich Plecionkarzy – Golina;
- 63) Polska Izba Lnu i Konopi.

Informację zwrotną o niezgłoszeniu uwag otrzymano od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”.

Sugestie lub uwagi zostały nadesłane przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, Krajową Radę Izb Rolniczych, Polską Izbę Ubezpieczeń oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy.

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy zwrócił uwagę, że dodanie traw nasiennych do katalogu upraw objętych dopłatami do składek ubezpieczeniowych będzie miało konsekwencje dla Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej w Polsce. Aby System Monitoringu Suszy mógł wskazywać zagrożenie suszą dla tych upraw, konieczne jest wyznaczenie progów KBW określających suszę dla traw nasiennych

przed kolejnym sezonem wegetacyjnym, a następnie nowelizacja rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych roślin uprawnych i gleb (Dz. U. poz. 739), oznaczających wystąpienie suszy. Uprawy traw nasiennych powinny zostać zakwalifikowane do grupy upraw wysokodochodowych, a metodyka szacowania strat w ich przypadku powinna zostać jednoznacznie określona. **Stanowisko MRiRW: Propozycje zmian zostały uwzględnione przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Objęcie ubezpieczeniem traw nasiennych od suszy zostanie wdrożone po opracowaniu metodyki szacowania szkód.**

Krajowa Rada Izb Rolniczych:

1. Poparła poszerzenie katalogu upraw dotowanych o trawy nasienne, ale jednocześnie zwróciła uwagę, że projekt nie precyzuje czy chodzi o wszystkie gatunki traw nasiennych czy jedynie określone. Taka niejasność rodzi ryzyko sporów interpretacyjnych. W ocenie KRiR należy wprowadzić definicję ustawową lub odwołać się do wykazu w rozporządzeniu wykonawczym. **Stanowisko MRiRW: Uwaga nieuwzględniona. Pojęcie traw nasiennych obejmuje wszystkie gatunki traw nasiennych.**
2. Zaproponowała, aby ustawodawca rozważył mechanizm przejściowy, tak by część zmian (franszyza redukcyjna) obowiązywała od razu. **Stanowisko MRiRW: Uwaga nieuwzględniona. Przepisy mogą być stosowane od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej.**
3. Wskazała, że sztywny próg stawek taryfowych 15 % dla większości upraw może okazać się zbyt restrykcyjny. W realiach zmieniającego się klimatu i wzrastającego ryzyka szkód (susze, deszcze nawalne) składki ubezpieczeniowe w wielu przypadkach będą naturalnie przekraczać ten próg. W praktyce oznacza to brak dopłat tam gdzie ryzyko jest największe, czyli dokładnie odwrotnie niż oczekiwania rolników. **Stanowisko MRiRW: Uwaga nieuwzględniona. Tytoń i warzywa gruntowe zostały przeniesione do drugiej grupy upraw tj. do 25 %.**
4. Wskazała, że widełki franszyzy redukcyjnej na poziomie 10-35 % sumy ubezpieczenia są niepokojąco szerokie. Dla gospodarstw rodzinnych, franszyza rzędu 30-35 % będzie oznaczała realnie brak ochrony. Ubezpieczenie stanie się fikcją, bo odszkodowanie będzie przysługiwać dopiero przy dużych stratach. **Stanowisko MRiRW: Uwaga nieuwzględniona. Większa wysokość franszyzy redukcyjnej będzie powodować obniżenie składki ubezpieczenia dla producenta rolnego. Ponadto producent rolny nie musi się zgodzić na zastosowanie franszyzy redukcyjnej w wysokości powyżej 10 %.**
5. Wskazała, że zniesienie karencji w jesiennym sezonie otwiera furtkę do nadużyć – rolnik może zawrzeć polisę już po tym jak prognozy pokażą realne ryzyko przymrozków. KRiR proponuje rozważenie krótkiej, ale jednak istniejącej karencji zamiast całkowitego jej zniesienia. **Stanowisko MRiRW: w związku ze zgłoszonymi uwagami zrezygnowano z tej zmiany.**

Polska Izba Ubezpieczeń:

1. Zaproponowała zmianę przepisu art. 5 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 5. Dodanie tytoniu i warzyw gruntowych do capu 25 % będzie korzystne dla producentów rolnych. Tytoń i warzywa gruntowe są uprawami wysokotowarowymi, generującymi wysokie odszkodowania co powoduje, że stawki taryfowe np. dla pakietu ryzyk wiosennych przekraczają 15 %. Zdaniem Izby wyliczenia stawek nie powinny uwzględniać ryzyka suszy i ujemnych skutków przezimowania. Te ryzyka oferowane są w różnych wariantach (np. ryzyko przezimowania dla upraw ozimych oferowane jest z limitem 17 %/25 %, podobnie jest dla ryzyka suszy, które oferowane jest z różnym poziomem franszyzy) – przy wyliczeniu dopłaty do składek nie jest wiadomo, który wariant danego ryzyka wziąć pod uwagę, w przypadku gdy dane ryzyko i jego wariant nie będzie wskazane przez producenta rolnego w procesie ofertowania umowy ubezpieczenia. Dodatkowo wskazane ryzyka (ujemne skutki przezimowania i susza) z uwagi na przebiegi ubezpieczenia i wysokie ryzyko ich wystąpienia są wyceniane wysokimi wartościami, co może powodować, że z uwagi na wartość tych ryzyk określone grupy upraw rolnych (np. rzepak, tytoń) mogą mieć stawki za 10 ryzyk powyżej capu 15 %, co będzie skutkowało tym, że producenci rolni nie otrzymają pełnej wartości dopłat do składek. **Stanowisko MRiRW: Uwaga uwzględniona.**
2. Zaproponowała zmianę przepisu art. 5 ust. 7c. Określenie maksymalnej prowizji w wysokości 7 % z tytułu ubezpieczenia upraw może spowodować, że niektóre uprawy np. zboża mogą być mniej powszechnie ubezpieczane ze względu na potencjalny spadek zainteresowania pośredników takimi umowami. Z tego względu proponujemy, aby wysokość tej prowizji została określona na poziomie 10 %. **Stanowisko MRiRW: w związku ze zgłoszonymi uwagami zrezygnowano z tej zmiany.**
3. Zaproponowała zmianę przepisu art. 5 ust. 8 zamiast jego uchylenia. Informacja o klasie użytków rolnych jest niezbędna przy określaniu stawek taryfowych m.in. dla ryzyka suszy, stąd wnosimy o utrzymaniu zapisów dotyczących podawania przez producentów rolnych klas gleby działek, na których prowadzona jest produkcja roślinna. Dodatkowo, zakłady ubezpieczeń na podstawie klas gleby mają przygotowane referencyjne wydajności danych upraw w celu optymalizacji procesu zawierania umowy ubezpieczenia. **Stanowisko MRiRW: uwaga nieuwzględniona. Regulacja wychodzi poza zakres regulowany przepisami ustawy.**
4. Zaproponowała zmianę przepisu art. 6 ust. 3 tak, aby odszkodowanie za szkody było pomniejszone nie mniej niż o 10 % i nie więcej niż o 35 % sumy ubezpieczenia, w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia. Precyzyjne określenie zakresu wysokości franszyzy redukcyjnej ma na celu uproszczenie przepisów ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich („Ustawa”) oraz mechanizmu oceny ryzyka. Pozostawienie zapisu w brzmieniu zaproponowanym w projekcie ustawy może spowodować wątpliwości w zakresie stosowania franszyzy i w związku z tym znacznie podwyższyć prawdopodobieństwo powstania sporu prawnego pomiędzy rolnikiem a zakładem. **Stanowisko MRiRW: uwaga uwzględniona.**
5. Zaproponowała zmianę przepisu art. 10 c ust. 4 pkt 2 polegającą na:

- pozostawienie bez zmian zapisów w zakresie daty rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w przypadku ubezpieczenia upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania. Szkody z ryzyka ujemnych skutków przezimowania zgłaszane są na wiosnę i zastosowanie karencji w przypadku tego ryzyka spowoduje, że w praktyce trudno będzie stwierdzić, kiedy faktycznie powstała szkoda czy w trakcie karencji czy nie;

- wprowadzenia karencji w odniesieniu do ryzyk dobrowolnych tj. deszczu nawalnego, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi oraz lawiny. Celem proponowanej zmiany jest ujednoczenie zapisów Ustawy wpisujące się w ideę ubezpieczeń. Zgodnie z przepisami prawa, zakłady ubezpieczeń ponoszą odpowiedzialność za ryzyka niepewne i niespodziewane. W przypadku braku karencji do odpowiedzialności przyjmowane są ryzyka pewne, które można przewidzieć na podstawie prognoz pogody. Wprowadzenie karencji rozkłada ryzyko w czasie zapobiegając sytuacji, w której jednocześnie wystąpienie np. intensywnych opadów lub/i huraganów na dużym obszarze, tuż po masowym zawieraniu polis, generuje wzrost liczby roszczeń w krótkim okresie;

- rezygnacji z wyłączenia karencji dla umów zawieranych we wrześniu, październiku i listopadzie w zakresie upraw roślin ozimych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek od ryzyka przymrozków wiosennych. Wyłączenie karencji dla ryzyka przymrozków wiosennych dla polis zawieranych w okresie jesiennym będzie zapisem pustym, bez wpływu na ocenę ryzyka, ponieważ okres odpowiedzialności dla tego ryzyka rozpoczyna się dopiero 1 kwietnia następnego roku. Ponadto taka konstrukcja karencji dla ryzyka przymrozków spowoduje konieczność wprowadzenia dodatkowych wymagań w systemie IT w zakresie ustalania okresu karencji dla tego ryzyka dla umów zawieranych w sezonie jesiennym i wiosennym. PIU wnosi o pozostawienie dotychczasowego brzmienia przepisu. Zapis powinien zostać utrzymany, ponieważ reguluje okres zawierania umów dla ryzyka ujemnych skutków przezimowania, dla którego okres odpowiedzialności rozpoczyna się 1 grudnia i tym samym wyznacza okres końca zawierania umów ubezpieczenia w sezonie jesiennym.

Stanowisko MRiRW: w związku ze zgłoszonymi uwagami zrezygnowano z tej zmiany.

6. Zawniosowała, aby zmiany dotyczące uproszczenia dostępu do dopłat do składek ubezpieczenia oraz dodania wierzby do wypłatania oraz traw nasiennych, weszły w życie od 1 września 2026 r. w celu przygotowania stosownych materiałów, dokumentów i systemów na nowy sezon sprzedażowy planowany na jesień 2026 r. **Stanowisko MRiRW: Uwaga uwzględniona.**

7. Podtrzymała propozycję zmiany art. 7 ustawy i dodanie nowego ustępu 5 – wprowadzenie zmiany legislacyjnej do ustawy stwarzającej zakładom ubezpieczeń podstawę prawną do raportowania danych do SRPP oraz zapewnienie odpowiedniego *vacatio legis* umożliwiającego zakładom ubezpieczeń przygotowanie systemów IT do tego raportowania – zakłady ubezpieczeń nie mają przygotowanych systemów IT do raportowania danych do SRPP, a ich dostosowanie wymaga dużych zmian. Pierwszą

podstawową zmianą jest zmiana legislacyjna umożliwiająca zakładom ubezpieczeń raportowanie tych danych. Dopiero w oparciu o konkretną podstawę prawną zakłady ubezpieczeń będą mogły przystąpić do zaprojektowania rozwiązań informatycznych i przeprowadzenia wszystkich procedur bezpieczeństwa związanych z przesyłaniem danych. **Stanowisko MRiRW: Uwaga uwzględniona – wprowadzono art. 9a.**

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy poinformowało, że zabiega o dodanie wierzby do upraw dotowanych, które można ubezpieczać z dotacji budżetu Państwa. **Stanowisko MRiRW: Uwaga uwzględniona – wprowadzono wierzbę do wyplatania do katalogu upraw, dla których składki ubezpieczenia są dotowane.**

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaprosił wszystkie ww. podmioty, które nadesłały uwagi na konferencję uzgodnieniową w dniu 9 października 2025 r. w siedzibie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu omówienia przekazanych uwag do projektu ustawy.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym:

Projekt ustawy nie podlegał konsultacjom z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku:

Projekt ustawy został umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu zgłaszania w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia

**w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw wierzby do wyplatania i traw
nasiennych na 2026 r.**

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 2026 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. W 2026 r. maksymalne sumy ubezpieczenia 1 ha upraw rolnych wynoszą:

- 1) 240 000 zł – dla wierzby do wyplatania;
- 2) 3 150 zł – dla traw nasiennych.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz.1000).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych na 2026 r. stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 3 ustawy z dnia 2026 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz.). Wymieniony przepis zobowiązuje ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w terminie do dnia 31 lipca 2026 r., w drodze rozporządzenia, maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych, a także uwzględniając możliwości budżetu państwa.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251 oraz z 2026 r. poz.), zwanej dalej „ustawą”, oraz zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2026 r. (Dz. U. poz. 1566) dopłaty do składki z tytułu ubezpieczenia upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych w 2026 r. przysługują producentom rolnym w wysokości 65 % składki do 1 ha uprawy, w przypadku zawarcia przez producenta rolnego umowy ubezpieczenia zawierającej pakiet rodzajów ryzyka i określenia przez zakład ubezpieczeń stawki taryfowej nieprzekraczających 15 % sumy ubezpieczenia. Po przekroczeniu ww. stawek dopłata będzie proporcjonalnie pomniejszana.

Maksymalne sumy ubezpieczenia zostały wyliczone na podstawie danych przekazanych przez Główny Urząd Statystyczny za 2024 r. i 2025 r. Sumy ubezpieczenia w poszczególnych grupach lub gatunkach upraw rolnych stanowią iloczyn maksymalnych cen rynkowych w danej grupie lub gatunkach upraw oraz maksymalnego osiąganego w Polsce plonu w danej uprawie lub grupie upraw.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy, przy zawieraniu umów ubezpieczenia upraw rolnych, sumy ubezpieczenia, odrębnie dla każdej uprawy, ustala producent rolny indywidualnie z zakładem ubezpieczeń w umowie ubezpieczenia, z tym że nie mogą one przekroczyć maksymalnych sum ubezpieczenia określonych w projekcie rozporządzenia. Zatem wysokość sum ubezpieczenia jest ustalana w drodze negocjowania umowy ubezpieczenia pomiędzy producentem rolnym a zakładem ubezpieczeń. Określenie maksymalnych sum ubezpieczenia ma także na celu

zapewnienie producentom rolnym odpowiedniej ochrony ubezpieczeniowej przed zawyżaniem przez zakłady ubezpieczeń wartości ubezpieczanej uprawy rolnej, a tym samym zawyżaniem składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych.

Zaproponowane w projekcie rozporządzenia maksymalne sumy ubezpieczenia zostały wyliczone w następujący sposób:

Wyszczególnienie	Maksymalny plon z 1ha (t)	Maksymalna cena (zł)	Maksymalna suma ubezpieczenia 1 ha upraw (zł)	Maksymalna suma ubezpieczenia 1 ha upraw przyjęta w projekcie rozporządzenia (zł)
Wierzba do wyplatania	20	12 000	240 000	240 000
Trawy nasienne	0,7	4 500	3 150	3 150

Proponuje się wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie temu, aby rozporządzenie weszło w życie w zaproponowanym terminie, bowiem szybkie wejście w życie projektowanego rozporządzenia umożliwi producentom rolnym ubezpieczenie nowych upraw rolnych z dopłatą z budżetu państwa w sezonie jesiennym.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2026 r. poz. 404) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na

stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Wprowadzenie projektowanych przepisów nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych na 2026 r.</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stefan Krajewski - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Gawlik-Pliszka, zastępca dyrektora Departamentu Budżetu, tel. 22 623 16 64, adres e-mail: Beata.Gawlik-Pliszka@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 23.04.2026 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe - art. 3 ustawy z dnia 2026 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak określonych maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych na 2026 r., które stanowią podstawę dla zakładów ubezpieczeń do zawierania z producentami rolnymi umów ubezpieczenia tych upraw dotowanych z budżetu państwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Określenie maksymalnych sum ubezpieczenia dla wierzby do wyplatania i traw nasiennych na 2026 r. Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 3 ustawy z dnia 2026 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz.). Wymieniony przepis zobowiązuje ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w terminie do dnia 2026r., w drodze rozporządzenia, maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych na 2026 r., mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych, a także uwzględniając możliwości budżetu państwa.

Cel rozporządzenia nie może zostać osiągnięty w inny sposób niż przez wydanie rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakłady ubezpieczeń	Projektowane przepisy w praktyce będą oddziaływały na zakłady ubezpieczeń, które na 2025 r. zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie stosowania dopłat do składek z tytułu zawarcia z producentami rolnymi umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich i będą zawierać z producentami rolnymi umowy ubezpieczenia upraw wierzby do wyplatania i traw nasiennych na 2026 r. (w 2026 r. w systemie uczestniczy 9 zakładów ubezpieczeń).	Komisja Nadzoru Finansowego	Zakłady ubezpieczeń, które zawarły na 2026 r. umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
Producenci rolni	1 317 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.	Powszechny spis rolny 2020 r. – raport z wyników (GUS 2021)	Producenci rolni, którzy zawrą umowy ubezpieczenia upraw słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, bobowatych drobnonasiennych i roślin zielarskich.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie

stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2026 r. poz. 404) z 21-dniowym terminem zgłaszania uwag.

Zgodnie z § 31 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania z 21-dniowym terminem zgłaszania uwag do następujących organizacji społecznych i instytucji samorządu gospodarczego:

- 1) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 2) Związku Zawodowego Rolnictwa „SAMOOBRONA”;
- 3) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 4) Związku Zawodowego Rolników „OJCZYŻNA”;
- 5) Związku Zawodowego Rolników Rzeczpospolitej „SOLIDARNI”;
- 6) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 7) Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP;
- 8) Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 10) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 11) Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 12) Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 13) Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 14) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
- 15) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 16) Forum Związków Zawodowych;
- 17) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 18) Polskiej Federacji Rolnej;
- 19) Krajowej Federacji Producentów Zbóż;
- 20) PROM – Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych;
- 21) Polskiej Izby Technologii i Wytrobów Naturalnych;
- 22) Krajowej Federacji Hodowców Drobiu i Producentów Jaj;
- 23) Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
- 24) Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego;
- 25) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;
- 26) Polskiego Związku Owczarskiego;
- 27) Związku Sadowników Rzeczpospolitej Polskiej;
- 28) Krajowego Związku Plantatorów Tytoniu;
- 29) Polskiego Związku Hodowców Gołębi Rasowych i Drobnego Inwentarza;
- 30) Związku Zawodowego Rolnictwa „KORONA”;
- 31) Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
- 32) Związku Polskich Plantatorów Chmielu;
- 33) Polskiego Związku Producentów Chmielu;
- 34) Krajowego Związku Grup Producentów Owoców i Warzyw;
- 35) Unii Owocowej;
- 36) Stowarzyszenia Krajowej Unii Producentów Soków;
- 37) Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu;
- 38) Związku Pracodawców Business Centre Club;
- 39) Konfederacji Lewiatan;
- 40) Krajowego Związku Banków Spółdzielczych;
- 41) Związku Banków Polskich;
- 42) Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego;
- 43) Związku Polskich Przetwórców Mleka;
- 44) Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy;
- 45) Polskiej Izby Mleka;
- 46) Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego;
- 47) Polskiej Izby Handlu;

- 48) Federacji Gospodarki Żywnościowej RP;
- 49) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 50) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 51) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 52) Łukowskiego Zrzeszenia Plantatorów Tytoniu;
- 53) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 54) Polskiej Federacji Ziemniaka;
- 55) Krajowego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego;
- 56) Polskiego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego;
- 57) Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego;
- 58) Stowarzyszenia Rzeźników i Wędliniarzy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 59) Krajowego Związku Pracodawców Producentów Trzody Chlewnej POLPIG;
- 60) Federacji Przedsiębiorców Polskich;
- 61) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
- 62) Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych Polski Związek Rolny;
- 63) Polskiego Stowarzyszenia Obsługi Rolnictwa POLSOR;
- 64) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 65) Krajowej Rady Drobiarstwa Izby Gospodarczej;
- 66) Green REV Institute;
- 67) Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz;
- 68) Związku Polskie Mięso;
- 69) Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych;
- 70) Związku Młodzieży Wiejskiej;
- 71) Lubelskiego Stowarzyszenia Rolniczego;
- 72) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego;
- 73) Związku Zawodowego Rolnictwa Polskiego „Wolni i Solidarni”;
- 74) Polskiej Izby Lnu i Konopi;
- 75) Polskiego Komitetu Zielarskiego;
- 76) Polskiej Izby Ubezpieczeń.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	W ustawie budżetowej na 2026 r. na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich została zaplanowana kwota 629 000 tys. zł w ramach części 32 – Rolnictwo, której dysponentem											

	jest minister właściwy do spraw rolnictwa.							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie rozporządzenia nie powoduje wydatków z budżetu państwa oraz nie wpływa na zwiększenie wydatków dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych. Ponadto rozporządzenie nie wpłynie na zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym dochodów budżetu państwa.</p> <p>W związku z powyższym nie zakłada się wzrostu wydatków budżetowych na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich poza kwoty określone w projekcie ustawy budżetowej na 2026 r.</p> <p>Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na efektywne wykorzystanie środków publicznych, poprzez uniknięcie zawyżania przez zakłady ubezpieczeń wartości ubezpieczonego przedmiotu (tj. sumy ubezpieczenia uprawy rolnej), a tym samym zawyżania składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych, do których są stosowane dopłaty.</p>							
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw – wpłaty na rzecz Funduszu	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	Producenci rolni, którzy otrzymują rekompensaty z Funduszu	0	0	0	0	0	0	0
	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	Brak wpływu.							
Niemierzalne	zakłady ubezpieczeń, które zawarły umowy z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi o dopłaty do składek ubezpieczeniowych	Rozporządzenie będzie miało wpływ na politykę sprzedażową zakładów ubezpieczeń, bezpośrednio przełoży się na Ogólne Warunki Ubezpieczeń i Taryfy Składek poszczególnych ubezpieczycieli.						
	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	producenci rolni	Rozporządzenie przełoży się na zakres ochrony ubezpieczeniowej poszczególnych upraw rolnych i ryzyk ubezpieczeniowych w gospodarstwach rolnych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i funkcjonowanie przedsiębiorstw. Ustalenie maksymalnych sum ubezpieczenia upraw rolnych wpłynie na usprawnienie procesu zawierania umów ubezpieczenia z producentami rolnymi.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: rozporządzenie nie przewiduje obciążeń regulacyjnych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym pod dniem ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na przedmiotowy zakres regulacji rozporządzenia jego ewaluacja jest niezasadna. Rozporządzenie jest aktem wykonawczym do ustawy z dnia 2026 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Efekty wprowadzonych zmian zostały szczegółowo omówione w OSR do ww. ustawy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		